

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

27.12.2023 № 5

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
тематичного спецкурсу за темою**

***«Формувальне оцінювання в дії: Як оцінити успішність учнів
на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)»***

(для вчителів іноземної мови)

Розробники-укладачі:

Дегтярьова Г. А., завідувач кафедри методики навчання мов і літератури
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», д. пед. наук

Обговорено і затверджено
на засіданні кафедри методики
навчання мов і літератури
Протокол № 9 від «30» червня 2022 р.
Зав. кафедри _____ Г. А. Дегтярьова

Харків 2022

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми зумовлена необхідністю переорієнтувати вчителів іноземної мови (англійської, німецької та французької) в процесі реформи змісту освіти та в умовах впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти від традиційних підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів до нових, розширити їх оцінний інструментарій, бо до найважливіших аспектів педагогічної діяльності вчителя Нової української школи належить процедура оцінювання отриманих результатів, під час якої можна встановити успішність і результативність освітнього процесу.

Учителі іноземної мови (англійської, німецької та французької) постали перед викликом – якісно оволодіти формувальним видом оцінювання і кваліфіковано застосовувати його у своїй професійній діяльності, адже формувальне оцінювання надасть можливість співпрацювати, взаємодіяти разом з учнями, спостерігати процес їхнього розвитку й навчання, діагностувати їхні досягнення на кожному з етапів, вчасно виявляти труднощі й запобігати їх накопиченню, а також допоможе вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію кожної учнівської особистості.

Саме на розв'язання проблем, зазначених вище, спрямовано зміст запропонованого тематичного спецкурсу.

Нормативною базою визначення змісту освітньої програми є: Закони України «Про освіту» (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами), Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державний стандарт базової середньої освіти, Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 «Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році» (лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 № 1/9530-22), Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»: лист МОН України №4.5/2303-21 від 06.08.2021

Цільова аудиторія тематичного спецкурсу: учителі іноземної мови (англійської, німецької та французької).

Мета тематичного спецкурсу – актуалізувати ідеї НУШ щодо здійснення формуального оцінювання результатів навчання учнів; розвинути професійні компетентності щодо здійснення оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

Основні напрями підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови (англійської, німецької та французької) за освітньою програмою «Формувальне оцінювання в дії: Як оцінити успішність учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)»:

удосконалення предметно-методичної та оцінювально-аналітичної компетентностей учителів іноземної мови (англійської, німецької та французької) відповідно до професійного стандарту за професією «Учитель закладу загальної середньої освіти»;

підготовка вчителів іноземної мови (англійської, німецької та французької) до якісної реалізації вимог Державного стандарту базової середньої освіти;

опрацювання сучасних методик і технологій здійснення формуального оцінювання результатів навчання учнів в умовах НУШ;

задоволення потреб фахівців у набутті теоретичних знань про новітні підходи до здійснення формуального оцінювання результатів навчання учнів і практичних умінь щодо розроблення компетентнісних завдань на матеріалі підручників для оцінювання та самооцінювання;

підвищення рівня професійних знань й умінь учителів іноземної мови (англійської, німецької та французької) у здійсненні самоаналізу й самооцінки власного досвіду, удосконалення фахової майстерності, підготовки до якісного виконання професійних завдань щодо здійснення формуального оцінювання навчальних досягнень учнів.

Очікувані освітні результати навчання педагогів за освітньою програмою: по завершенні навчання на тематичному спецкурсі вчителі іноземної мови (англійської, німецької та французької) за умови успішного засвоєння програми зможуть набути та/або розвинути такі компетентності:

A2 предметно-методична (здатність використовувати ефективні методики здійснення формуального оцінювання, що сприяють формуванню в учнів позитивної самооцінки, мотивації до навчання; розуміти компетентнісний потенціал підручників з іноземної мови (англійської, німецької та французької) для здійснення формуального оцінювання; проєктувати фрагменти уроку з використанням різних інструментів формуального оцінювання, у тому числі і цифрових; розробляти компетентнісні завдання для оцінювання навчальних досягнень учнів та їх самооцінювання);

ГЗ оцінювально-аналітична (здатність забезпечувати на засадах компетентнісного підходу всі види оцінювання результатів навчання учнів, зокрема їхнього самооцінювання та взаємооцінювання).

Освітня програма має 6 модулів:

Перший модуль – «Організаційно-мотиваційний» передбачає ознайомлення слухачів із програмою спецкурсу, відбувається актуалізація мети, напрямів спецкурсу та очікуваних результатів навчання на спецкурсі.

У другому модулі «Сучасні нормативні вимоги та цифровий інструментарій для оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)» зосереджено увагу на питанні ведення шкільної документації, а саме, як фіксувати результати педагогічних спостережень за навчальною діяльністю учнів: ведення журналу та свідоцтва досягнень, також приділено увагу цифровим інструментам, які доречно використовувати під час здійснення формувального оцінювання.

Третій модуль «Змістові аспекти оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)»: забезпечить умови для всебічного розгляду особливостей формувального оцінювання від теорії до практики, спрямованості контенту підручників іноземної мови (англійської, німецької та французької) на оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класів у компетентнісному вимірі.

Четвертий модуль «Психолого-педагогічний супровід оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)» зацентрує увагу на психологічному аспекті формувального оцінювання і на тому, як розвинути самосвідомість учнів з ООП засобами формувального оцінювання.

П'ятий модуль «Практичний»: самостійне опрацювання додаткових навчальних матеріалів; виконання завдань, які сприятимуть розвитку предметно-методичної та оцінювально-аналітичної компетентностей педагогів щодо методики здійснення формувального оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, проєктування фрагментів уроку іноземної мови (англійської, німецької, французької) з використанням різних інструментів формувального оцінювання, із залученням учнів до розробки критеріїв оцінювання завдання (проєкту), розроблення компетентнісних завдань на матеріалі підручників, які дозволять перевірити сформованість умінь працювати з текстами, а також завдань для оцінювання та самооцінювання.

Шостий модуль «Діагностичний» дозволить здобувачам освіти з'ясувати, чи досягли вони очікуваних освітніх результатів навчання за освітньою програмою.

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Результати засвоєння освітньої програми спецкурсу визначаються підсумковим тестуванням слухачів.

За умови успішного виконання завдань «Підсумкового тестування» (не менше 51% правильних відповідей) слухачі тематичного спецкурсу отримують сертифікат (30 год/1 кредит).

Курикулум
(30 годин/1 кредит)

№ з/п	Зміст	Усього годин
1	Модуль 1. Організаційно-мотиваційний	
	Усього:	1
2	МОДУЛЬ 2. Сучасні нормативні вимоги та цифровий інструментарій для оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)	
	Усього:	4
3	МОДУЛЬ 3. Змістові аспекти оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)	
	Усього:	6
4	МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)	
	Усього:	3
5	МОДУЛЬ 5. Практичний	
	Усього:	15
6	Модуль 6. Діагностичний	
	Усього:	1
	Разом за модулями	30 годин / 1 кредит

Орієнтовний навчально-тематичний план

(30 годин/1 кредит)

№ з/п	ЗМІСТ	К-сть годин		Усього годин
		Дист.	Самост.	
1	МОДУЛЬ 1. Організаційно-мотиваційний			
1.1	Вступ до курсу «Формувальне оцінювання в дії: Як оцінити успішність учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)»	1		1
	Усього:	1		1
2	МОДУЛЬ 2. Сучасні нормативні вимоги та цифровий інструментарій для оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)			
2.1	Як оформити результати навчальної діяльності учнів з іноземної мови: ведення журналу та свідоцтва досягнень	2		2
2.2	Цифрові інструменти для формуального оцінювання	1		1
	Усього:	3		3
3	МОДУЛЬ 3. Змістові аспекти оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)			
3.1	Формувальне оцінювання: від теорії до практики	2		2
3.2	Компетентнісний потенціал підручників з англійської мови для здійснення формуального оцінювання п'ятикласників	2		2
3.3	Використання інструментів формуального оцінювання на уроках французької мови в 5 класі (5-й та 1-й роки навчання)	2		2
3.4	Спрямованість контенту підручників німецької мови на оцінювання навчальних досягнень учнів 5 класів у компетентнісному вимірі	2		2
	Усього:	8		8

4	МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід оцінювання успішності учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької та французької)			
4.1	Формувальне оцінювання: психологічний аспект	1		1
4.2	Розвиток самосвідомості учнів з ООП засобами формувального оцінювання	1		1
Усього:		2		2
5	МОДУЛЬ 5. Практичний			
5.1	Самостійне опрацювання наданих матеріалів		15	15
	1. Опрацювати інструменти формувального оцінювання (додаток 1 до Методичних рекомендацій щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» 2. Спроектувати фрагменти уроку іноземної мови (англійської, німецької, французької) з використанням різних інструментів формувального оцінювання. 3. У підручнику, за яким ви працюєте, обрати будь-яке творче або проєктне завдання. Спроектувати фрагмент уроку, що передбачає залучення учнів до розробки критеріїв оцінювання цього завдання (проєкту). Сплануйте, як відбуватиметься оцінювання готового продукту (оцінювання вчителем, самооцінювання, взаємооцінювання), які техніки та/або інструменти формувального оцінювання ви використаєте. Поміркуйте над діями вчителя після використання оцінних технік (які види діяльності слід			

	запропонувати учням за результатами зворотного зв'язку?). 4. Використовуючи матеріал підручника, за яким ви працюєте, розробити 1-2 завдання, які дозволять перевірити сформованість умінь працювати з інформацією. 5. Використовуючи матеріал підручника, за яким ви працюєте, розробити 1-2 завдання, які дозволять перевірити сформованість умінь працювати з текстами.			
	Усього:		15	15
6	МОДУЛЬ 6. Діагностичний			
6.1	Підсумкове тестування	1		1
	Усього:	1		1
	Разом за модулями	15	15	30 годин / 1 кредит